

Анықтама

Мектебімізде "Даналық мектебі" клубы аясында "Жеті атасын білген ұл, жеті жұрттың қамын жер" тақырыбында "Ұлағат" аталар мектебінің алғашқы отырысы өткізілді.

Мақсаты: балаларды оқыту мен тәрбиелеуде отбасы мен мектептің өзара әрекеттесуін күшейту, бала тәрбиесінде оң мәдениетті дамыту.

Кездесуді мектеп директоры ашып, орталықты ашудағы мақсат-міндеттерге тоқталып өтті. Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары орталық бойынша ақпараттық түсіндіру жұмыстарын жүргізіп, алдағы уақытқа жоспарланып отырған іс-шараларды таныстырды.

Отырыс барысында әкенің балаға, атаның немереге беретін тәрбиенің маңыздылығы жайында сөз қозғалды. Аталарымыз бүгінгі қоғамдағы тәрбиенің олқылықтарына тоқталып, өзара пікір алмасты. "Ұлағат" аталар мектебінің мүшелері орталықтың алдағы жұмыстарына сәттілік тіледі.

Шежіре – бір ұлттың шығу тегін тармақтап ұрпаққа, руға таралуын баяндайтын тарих ғылымының бір тармағы. Сондықтан қазақ ұрпағына шежіре білуді міндет деп қарайды.

Өз ұрпағына жеті атасын үйрету баяғыдан келе жатқан қазақтың тәрбиелік дәстүрі. Мұның туыстық жағынан маңызы зор екенін халқымыз ерте түсінген және оны берік ұстанып келген.

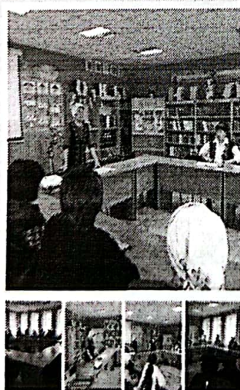
Жеті атаны білу үрдісі әлем бойынша тек қазақтарда ғана бар екенін түсіндіріп өтті. Осы орайда «Жеті атасын білген ұл, жеті жұрттың қамын жер», «Жеті атасын білмеген – жетесіз», «Қыз алсаң тектіден ал», «Текті жерден қыз алсаң, төрден орын аларсың, тексіз жерден қыз алсаң, ұятқа көп қаларсың» деген ұлағатты сөздерге тоқталды. Отбасында жеті ата шежіресін сақтау, оны танып білу, шежіре тарихын білу, елдік, халықтық шежірені насихаттау мақсатында ұйымдастырылған іс-шараға оқушылар қызығушылық танытып, өз ойларын ортаға салып, пікір алмасып, белсенділік танытты. Оқушыларға салт-дәстүр туралы, жеті ата туралы сұрақтар қойылды. Жеті аталарын айтып, дұрыс сұрақтарға жауап берген оқушылар мақтау қағаздарымен марапатталды.

Анықтама

Қазан айында мектепте 7 сынып оқушыларының ата-әжелерін – «Аталар мектебі», «Әжелер мектебі» клубының мүшелерін - қонаққа шақырып, «Бабалар дәстүрі – ұрпаққа өсиет» тақырыбында кездесу ұйымдастырылды.

Мақсаты: білім алушылардың бойында ұлттық құндылықтарды дарыту, адал, саналы, жасампаз азаматты тәрбиелеу. Іс-шара барысында қазақ халқының ежелден келе жатқан өзіндік орны бар дәстүрінің бірі бата берудің түрлерімен таныстырылды.

Кездесуге келген ата, әжелер немере, шөберелеріне отбасы тәрбиесіндегі салт-дәстүрлер, ырым-тыйымдар, бата беру, әулет тарихын білу – оны ұрпақтан ұрпаққа мирас етудің маңызы жайлы, өмірден түйген, білгендерін өнеге ретінде айтып, ұлттың құнды тәлім-тәрбиелік мұраларын жас ұрпаққа насихаттады. Бағы заманнан жібi үзілмей келе жатқан ұлттың рухани құндылықтарын сіңірген қарттарымыз - аталық және әжелік міндеттерін сезініп, «Даналық мектебінің» жұмысына осылайша белсене араласуда. Ал оқушылар өздерінің тарапынан шағын концерттік бағдарламаларын көрсетті. Әншілеріміз ән айтып, күйшілеріміз күй тартудан жасқанбады. Мектеп өмірінен алынған көріністі тамашалаған қарияларымыз балаша қуанып, оқушылардың өнеріне, ниеттері мен ыстық пейілдеріне, ақ тілектеріне риза болып, балаларына ақ баталарын берді. Қонақтарымызға сыйлықтарын да ұсынып, барлығы біріге ән шырқады.

"Біріңгілі тәрбие бағдарламасы" шеңберінде мектебімізден і ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығының жоспарын және сынып жетекшілерінің жоспарын іске асыру шеңберінде 2023 жылғы 17 қараша күні "Даналық мектебі" құрамындағы аналар клубының ата-аналар жиналысы өткізілді. Ата-аналар жиналысының күн тәртібіне енген тақырыптардың бірі - "Отбасылық дәстүрлер", онда отбасындағы дәстүрлер туралы әңгіме өткізілді. Сондай-ақ, ата-аналарды педагогикалық қолдау бағдарламасынан "Ата-аналардың өмірі жобасы-бақытты адам" тақырыбы енгізілді.

Мақсаты: балалардың үйлесімді дамуы үшін мектеп пен ата-ана арасындағы тиімді өзара іс-қимыл.

Анықтама

Қарттарымыз – біздің асыл қазынамыз. Еліміздің өсіп-өркендеуіне, бейбітшілікте тыныш өмір кешуіне өз үлестерін қосқан осы ардақты да аяулы қарттарымыздың арқасы. Саналы ғұмырларын Отан деп, тынымсыз еңбектерімен мемлекетіміздің негізін салуға жол ашқан алдыңғы буын ата-әжелеріміздің еңбектері ерен. Олардың өнегелі өмір жолдары бізге үлгі-өнеге, бүгінгі ұрпаққа табылмас қазына екені ақиқат.

Осы орайда, мектебіміздің 5-сынып жетекшісі А.Шопанованың ұйымдастыруымен, «Аталар сөзі - тәрбие көзі» тақырыбында кездесу отырысы өткізілді.

Мақсаты:

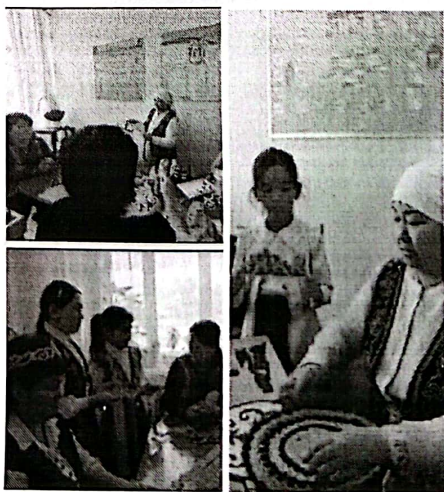
Жеті-он ата ұғымын тереңдетіп, өзге ешбір халықта жоқ, бір кіндіктен тараған төрт текті, буынды жеті атасын білуге, рухани салт-дәстүрімізді сақтауға, адамгершілікке тәрбиелеу.

Кеш барысында, ардагер аталар сөз алып, өз еңбек жолдары мен жасаған қызметтері, өмірдегі қызықты сәттерімен бөлісті.

«Жеті атасын білген ұл, жеті жұрттың қамын жер» бөлімінде әулет тарихын білудің маңыздылығына тоқталды. Оқушылар домбырамен күй шертіп, өлең шумақтарын арнап, әннен шашу шашылды.

Кеш соңында, қонақтар ұстаздар мен оқушыларға ыстық ықыласымен алғыс айтып, ақ батасын берді.

Жиынға қатысқан құрметті аталар, өз ойларымен бөлісіп, бұл тақырыпты қызу талқыға салып, қан тазалығының ұлт болашағы екендігін тілге тиек етті. Арасында, балалық шаққа саяхат жасап жастық шақтарын еске алып, асық ойнап, ләңгі теуіп, ән айтып сергіп те алды. "Өсіп келе жатқан балаға "Тегін білген текті адам" әулетінің тарихы туралы айту біздің міндетіміз, ағайын-туыс қарым-қатынасын реттейдін өзіміз"-деген сөзбен тарқасты.

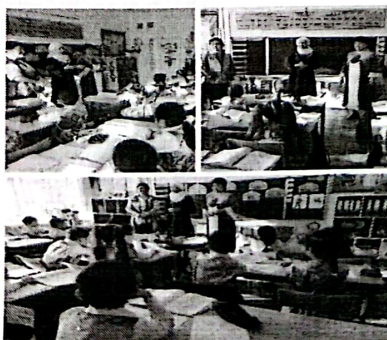
«Ертегі – танымның көзі» Анықтама

Ұлттық тәрбие, нағыз қазақы тәрбиенің өзегі әжелер мектебінен бастау алады. Көпті көрген ақ жаулықты әжелер айтқан ертегі арқылы бала жақсы мен жаманды, дос пен дұшпанды, мейірімділік пен жауыздықты, жақсылық пен жамандықтың ара жігін ажыратуды үйренеді, тілі жаттығады. Ертегі, аңыз-әңгімелердің кейіпкерлері олардың басынан өтетін оқиғалары арқылы күнделікті нәрселерді талдай білуді және әлемді түсінуді үйренеді. «Бала кезде үш жастан он екі жасқа дейінгі аралықта әр адам өзінің рухани дамуына қажетті нәрсенің бәрін де ертегіден алады» деген екен атақты ұстаз Ыбырай Алтынсарин.

Мектебімізде әжелер мектебінің іс-шара жоспарына сәйкес " Ертегі-танымның көзі " тақырыбында іс-шара өткізілді. Мақсаты: әжелер мектебі арқылы ертегінің танымдық-тәрбиелік әлеуетін жан-жақты ашып, отбасында ертегіні тәрбие құралы ретінде қолдана білуге ықпал ету. Оқушылар әжелерінің қызықты ертегілерін, үлгі-өнеге боларлық ақыл-кеңестерін қызығушылықпен тыңдады. Іс шара барысында 2 сынып оқушылары әжелерге әртүрлі сұрақтар қойып, өздерінің сүйікті ертегілерін қойып,өлең-тақпақтарын оқып берді,әжелеріне жылы лебіздерін,тілектерін айтты.

Сабақты «Сіздің әжеңіз қандай естелігімен қымбат немесе қандай естелік әжеңізді еске түсіреді?» деген сұрақпен бастап, қатысушылар өз әжелері туралы бір сөйлеммен жауап берді.

«Ертегі туралы не білеміз?» тақырыбында А.Абильдина мағлұмат берді. Қатысушылар «қиял-ғажайып ертегі», «хайуанаттар жайлы ертегілер», «тұрмыс-салт ертегісі», «заманауи ертегі» тобы болып, төрт топқа бірікті. Тақырып бойынша өз білетіндерін жүйелеп, ақылдаса отырып, ертегі туралы қаншалықты білімі бар екендіктерін, өз пайымдаулары мен тұжырымдарын жеткізді. «Әжем айтқан ертегі» әнін оқушылар қонақтармен бірге орындады.

“ЫРЫМ-ТИЫМ ӘДЕПТІЛІКТІҢ НЕГІЗІ”

Анықтама

"Даналық мектебі" жұмыс жоспарына сәйкес тәрбие ісі-жөніндегі орынбасары А. Абильдинаның ұйымдастыруымен “ЫРЫМ-ТИЫМ ӘДЕПТІЛІКТІҢ НЕГІЗІ” тақырыбында дөңгелек үстел өткізілді.

Мақсаты: Халқымыздағы әдептілікке бастау болған ырымдар мен тиымдардың мәнін ашып, әжелерге берілетін білім арқылы жас ұрпақтың ұлттық мәдениетін қалыптастыруға бағыттау. Ырымдар мен оның маңызы туралы түсіндіру.

Шара барысында әжелер оқушыларға ырым тиымдар айтумен қатар ұлттық құндылықтарымызды дәріптеу мақсатында оқушыларға әдептілік туралы түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Әжелер көптеген ырым-тыйымдары туралы айтып, салт-дәстүрді түсіндіріп, олардың тарихы мен қолданылуын әңгімеледі.

Ұлттық бірегейлікті сақтауда қанымызға сіңген әдет-ғұрып, салт-дәстүрдің мәйегін тереңінен түсініп, жеткізуші ол әжелер қауымы.

Баланың бойына аталған құндылықтарды сіңіре отырып тәрбиелеу, оны қалыптастыруда әженің берер тәрбиесіне тең келетін дүние жоқ шығар. Өйткені, бала да, немере - шөбере де алдымен ата-анасының, сосын атасы мен әжесінің қас-қабағына қарап өседі. Солардың берген тәлім-тәрбиесін бойына сіңіріп, ержетеді. Әженің мейірімділігімен сусындап өскен, әжесінің өнегелі әңгімесін тыңдап өскен баланың сана сезімі басқалардан ерекше болып қалыптасады.

«Ағасы бардың, жағасы бар» Анықтама

Қазақ отбасында балалардың толық тұлға болып қалыптасуына әке, ата тәрбиесімен қатар ағаның алар орны да ерекше. Оны «Ағасы бардың жағасы бар, інісі бардың тынысы бар», «Үлкен тұрып, кіші сөйлегеннен без, аға тұрып, іні сөйлегеннен без», «Аға – орман, іні қорған», «Аға алдында пейілді, іні алдында мейірімді көрсет», «Ағаның үйі ақжайлау» деген тағы басқа да халқымыздың мақал-мәтелдерінен-ақ аңғаруға болады.

Мектебімізде "Даналық мектебі" жоспары аясында мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Айнур Серкбаевнаның ұйымдастыруымен "Ағасы бардың — жағасы бар" тақырыбында іс-шара болып өтті.

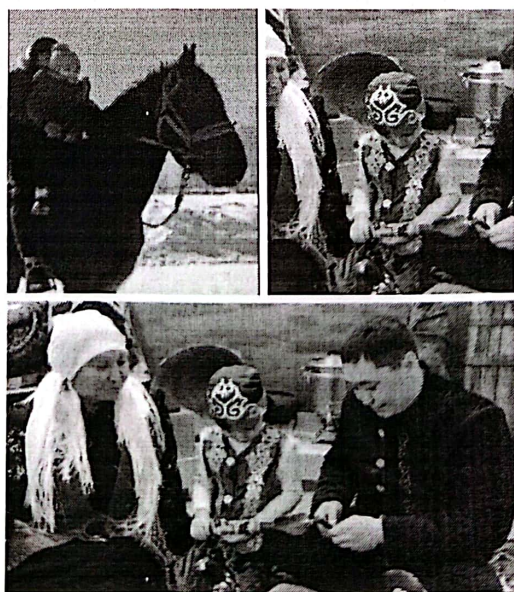
Мақсаты: Ағалардың іні қарындас алдындағы жауапкершілігін арттыру. Ағалық міндетінің мағынасын ашу. Інілері мен қарындастарына қамқорлық жасаудың мәнін түсіндіру.

Шара барысында аға өзінің ізіне ерген інілері мен қарындастарына тірек, қорғаныш. Әр аға отбасындағы жол бастайтын, өзінен кейінгілерге бағыт беретін тұлға. Іні мен қарындас ағасына қарап бой түзейді. Қазақ халқында аға мен іні арасындағы қарым-қатынас ең ізгі, берік туыстық қатынас екендігі, бауырым деп бағалайтын қазынасы екендігі туралы түсіндірілді.

Сонымен бірге шарамыздың қонақтары өз ойларын ортаға салды.

Аталмыш шарадан оқушылардың отбасындағы әке мейірімі, аға қамқорлығына қанық болып тәрбиеленіп келе жатқанына көз жеткіздік.

Бала тәрбиесіне отбасындағы әр адам дәл осылай аса мықты жауапкершілікпен қараса, жас өрендеріміз ел үмітін ақтар үлкен азамат болып өсетініне сеніміміз мол

«Ер жігітке жарасар салауатты бейнесі»

Анықтама

«Даналық мектеп» жобасы

Сынып жетекші Н.Е. Карабекованың ұйымдастыруымен «Даналық мектеп» жобасы аясында «Ер жігітке жарасар салауатты бейнесі» тақырыбында 9-10-сынып оқушылары арасында шебер сынып өткізілді.

Мақсаты: Абыздардың ауыздарынан шығып, ғасырдан ғасырға жетіп, күні бүгінге дейін қолданыста жүрген мақал-мәтелдер, нақылдардың мән-мағынасын ұғындыру;

-халық ықыласына бөленіп жүрген спортшылардың жетістіктері арқылы салауатты өмір салтын насихаттау, білім алушылардың спортқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Іс-шара барысында жомарттық, жауапкершілік, елжандылық, намысқойлық, сертінде тұру секілді ер жігітке тән қасиеттерді айқындайтын нақыл сөздердің мағыналары айқындала келе, оқушылар өз ойларын ортаға салды. Мектебіміздегі спорт саласында жетістікке жеткен ұстаздар мен оқушыларымыздың еңбектері аталып өтті. Танымал спортшылардың жетістіктері көрсетіліп, салауатты өмір салты насихатталды. Қорытынды бөлімінде мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары А.Абильдина Мағжан Жұмабаевтың "Мен жастарға сенемін" деген қанатты сөзін тілге тірек етіп, рухты сөздеріне бірнеше мысал келтіріп қорытындылады.

Сабақ барысында біз дұрыс тамақтанудың, белсенді өмір салтының негізгі принциптерін, сондай-ақ тұрақты спортпен шұғылданудың маңыздылығын талқыладық. Қатысушылар сонымен қатар психологиялық әл-ауқат пен эмоционалды тұрақтылықтың негізгі аспектілерін зерттеді.

Алынған дағдылар мен білім: тренингке қатысушылар дұрыс тамақтану рационын құру, жеке дене жаттығулары бағдарламасын жасау бойынша практикалық дағдыларды игерді, сондай-ақ стрессті басқару әдістері мен өзін-өзі бағалауды арттыру туралы білді.

Болашақта ер балалар үшін салауатты өмір салты бойынша білім мен дағдыларды кеңейту бойынша қосымша сабақтар өткізу жоспарлануда.